

Sy-li spěval,
Piluje džéla,
Strowja ſe
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swérny
Přez spar mérny
Cerstwoté da.



Njeh ty spěval
Swěrnje džela
Wšedne dny;
Džen pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočn ty.

Z njebes mana
Njeh ſi khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew ſe. P

Sserbske njedželske lopjeno.

Budyschin

9. augusta 1925

Bauhen

Čížchež a naklad Ssmolerjez knihicžischčeřenje a knihařnje sap. družst. s wobm. ruk. w Budyschinje.
Wuhadža lóždu žobotu a plací na měžaz 15 slothch pjenježlow.

9. njedžela po ſvjatej Trojizy.

Wschitko je wasche, wóh pat ſcze Chrystufužowu, tak ſtwj. Patwo: Korinthijskim piſche. Po tuthym kłowje dyrebi kſchescjan ſe wſchitfeho, ſchtož widzi a nadendže, ſe ſtwórby a žiwenja, ſa ſtwoje duchovne žiwenje wulknež. Schtom, kiž ſ bohatymi plodami ſtwoje ſtvoricžela khwali, naž ſahanibja, kmyli khudži na tajich plodach. Schtoroncž, kothrž ſo wjeſele ſpěvajo ſ njeſju poſběhuje, naž napomina: ſpěvajež, čeſež, khwalež tež ſenjeſa. Stadlo, kotrež ſwólniwoje ſa ſtwojim paſthyrom dže, hdzejſuli jo wjedże, je nam ſ pschitlalom, ſo mamu tež wutrajnje ſa naſchim ſbóžnikom ſledžicž. Pežolka, kotrež wě, ſamo ſ jědojtych kjeſnjow ſtrowy měd zyzacž, nam poſaže, ſo mózemy tež wot hréſhnikow a jich bjesbóžneho ſadžerzenja ſa ſtwoje prawe ſadžerzenje něſhco naſwulnež. Tak tež Jefuž w dženžniſhím ſcjenju nam njepraweho ſtaſtojnika pschedſtaſa, ſo býchmy ſebi ſ jeho ſadžerzenja pschitlalom wſali. W kajkim naſtupanju? Schto mamu wot njejho wulknež? Trojake. Rospomín ſebi, tak ſ tobu ſteji, ſchto na tebje čzaſa, ſchto masch tohodla čzinicž.

1. Njeprawý ſtaſtojnif ſebi ſtwoje dotalne ſadžerzenje roſpo- minawſchi jažnje widzi, tak ſ nimi ſteji. Psched ſtwojim knijesom wobſkorženj, ſo je jeho kubla pschecžiniſ, njeſpyta ſo ſamolwječ a to wobſkoržovanje jako wopacžne wotpoſaſacž. Sſebi ſam praji, ſo je ſtwojeho knijesa wujebaſ, wot naſenkov wjazh žadaſ, hacž je wotedawaſ, a ſbyt ſa ſebje ſhovaſ, ſo njeje hódný, dale ſa ſtaſtojnika býč.

Tej my ſtejim w ſlužbje bohateho knijesa, kmy ſtaſtojnizh naſchego Boha. Nak kmy ſtwoje ſtaſtojnſtvo wukonjeli? Sſmy tež wobſkorženi, jako býchmy jeho kubla pschecžiniſ? Sſnano

prajis̄h: ja njeſhym mi dowěrjene pjenjeſy pschecžiwiſ abh ſ ſtwojemu ſlepſhemu pschetrjebaſ, kaž mnosy činja; cži ſtwoje ſhloſtanje ſ polnym prawom dōſtanu; ja njeſhym tajſi pschecži- njak, kothrž je ſtwoje namrēte kubla na kničomných lóſchtach roſ- brojik; teho jeho ſamkrie džecži wobſkoržuju, ſo je psches ſtwoju njerodu je do hubjeſtwa pschinjeſz; ja tež njeſhym tajſi ſakomny ſkupz, kothrž kaž ſmij na ſwojich pjenjeſach ſedži a nikomu niežo njeſpopſcheje; teho njech ſdychowanje hódných a khudých wobſkor- žuju, moje heſlo je: dobrutu čzinicž a wudželicž njeſapomnícze, pschetož tajſe wopory ſpodobaju ſo Bohu derje; moje ſwědomnje je w tuthym naſtupanju čiſte.

Alle, mój luby, kiž taſle rěčiſh, ty ſapomniſh, ſo ſu tež mozy a čzaſ, čeſež a duſch, ſakoň a evangelion a wſchitke duchovne daru kubla, wot Boha nam dowěrjene, ſo býchmy ſ nimi wikowali. Schto je wſchitke ſtwoje mozy do ſlužby ſtwojeho Boha ſtajſit a ſ Božej čeſeži a ſ žohnowanju bližiſcheho naſožowaſ? Schto je ſwoj čzaſ ta ſ naſožowaſ, ſo ſo njetrjebaſ žaneje ſkomdy ſacž? Schto je ſ čeſlom a ſ duſchu ſtajſne ſtwojeho ſenja čeſcžiſ, kiž je wobej droho wivukupiſ? Sſmy ſtaſtojnizh na Božich potajnſtwač, wſchitke kubla kſchescjanſkeje wěry ſu nam pschepodatę. Schtož wot tuthym kublom ſtwojemu ſenjeſi žaneje danje njeſchinjeſe; schtož kſchescjan rěka, ale njeje jako kſchescjan žiwy; schtož pucž žiwenja ſnaje, ale po nim njeſhodži; schtož duſchi ſtwojeho bližiſcheho ſ tými darami, kotrež je dōſtaſ, njeſluži; schtož je nan abo macž a ſtwoje džecži w bohabojaſnoſci niſewocžehnje; schtož je hospodař abo hoſposa a w ſtwojim domje na kſchecžijski porjad nježerži: tón je kubla ſtwojeho njebjeſkeho ſenja pschecžiniſ, je njeprawý ſtaſtojnif. Kielko wobſkoržerjow tu pschecžiwo nam njevuſtupi! Sſwědomnje, ſe ſpanja ſbudžene, nam naſche ſkomdženje a psche-

stupjenje wumjetuje; szobuczlowyekojo, pscheczivo kótrymž hmyž ho pschehrëshili, naž wobskoržuja, Boži jandželjo tiz žu žwédkojo naschego sadžerženja byli, naſche hréchi psched Boha nježu. A tón, ſhoni hakle psches druhich wo naſchej nježwérnoſeži? Wón tola ſhami wſchitko widži, psched nim nježesč pŕč, ſhotož ſy ſkomdžil a ſkuežil. Tuž nježem wopacžne měnjenje wo ſwojim dotalnym sadžerženju, dži do ſe a pósnaž ſwoju nježwérnoſež. Kaž tamuň njeprawym ſastojnik ſropom ſebi pak tež dale, ſhoto na tebeje čaka.

2. Knjes ſastojnik, jeho ſebi ſawolawichi, džeſcher: Čin rachnowanie wo ſwojim ſastojniſtre, pschedož njebudžesč mož dale ſa ſastojnika bycz. Tón pak tuto hroženje na lohke njebjerje, ale ſebi pschemheli, ſhoto ma činiež, ſo by wukhow měš, hdvž jemu knjes ſastojniſtro woſmije. So ſo to stanje, je jemu bjes dwěla.

Ssyli mudry, roſpom ſebi tež, ſhoto na tebeje čaka, ſo maſch wo ſwojim ſaúdenym žiwenju ſamolwjenje dacž. Njeſhy hiſcheze ſenje ſacžul, ſak Knjes cze ſebi ſawola? Hdvž ſwony wuſwonja ſo je ſobuſtaſ tworeje woſhody ſwoj ſenſti bě ſkonečil, abo hdvž pschedzela ſ jeho poſlednemu woſpočinkej pschedwodžiſch, nježlyſhiſch tehdv, ſak Knjes czi pschimola: My ſo dyrbimy wſchitzh ſjewicz psched ſudnym ſtelem Kryſtusowym, ſo by kózdy deſtal ſa tymi, jako je činiſl pschi czelnym žiwenju, njech je dobre abo ſle? Hdvž, luba ſobuzetra, ſo czi ſtrachna hodžina bliži, w kotrejž žiwenje macžerje na wloſzy wiſa, a hdvž prjedy hiſcheze ſ Božemu blidu djeſch a tam czi je, jako dyrbala wſhemu, ſhotož widžiſch, božemje prajicž, jako njeſhola dale myžlič, hacž jeno na tutu hodžinu: nježlyſhiſch, ſak Knjes cze psched ſo ſawola? Hdvž tebeje, ſylny muž, njenadžiž czežka ſhorosež nadpadnje a ſlabojež pschedzo bóle pschibera, ſo czi myžl pschimide: ty drje tola wjazhy njeſtanjeſch, — nježlyſhiſch, ſak Knjes cze ſebi ſawola? Hdvž tworeje wloſhy ſchědiwje a twoje možy wotebjeraja, hdvž wſchitko w twojim žiwenju na to poſkuſuje, ſo ſo ſ wječzoru pschedblížuje a džen je ſo naſhilil, hdvž hižo czelna ſiproſcž cze na to dopomina, ſhotož je něhdyn profeta Jesaias kralej Hiſtiaſei pschimola: roſkaž twojemu domu, pschedož ty budžesč wumréc a njebudžesč žiwy woſtacž, — nježlyſhiſch, ſak Knjes cze ſebi ſawola? A ſhotož wón tutemu ſawolaniu pschistaji, je pschedzo to ſame: Šhoto to ſylyſhu wo tebi? Čin rachnowanie wo ſwojim ſastojniſtre, pschedož njebudžesč mož dale ſa ſastojnika bycz. Ach, hdvž Boži ſud ſo bliži, ſelko potom na jene dobo ſwédoninje wě, ſhotož Bóh tež wě a tola njeſhbjak wědžecž! Ssmijercz je hréchow mſda, tohodla tež w ſmijercz ſwoje ſastojniſtro ſhubimy; wſchitzhy bjes wuſzacza ſwoje město, ſwoju ſlužbu wopuſheža. Njeje to ſpodživne: Kózdy wě, ſo budže wumréc, a tola jich ſelko myžl na wumrécze taſ daloko hacž móžno woſtorkuje, ſo na ſmijercz njeſchihotuje. To je njeſhroſež, ſotraž ſo lohko ſ wučom a ſubow ſchiphjenjom ſkoneči. Mudry pak ſo prashcha: Šhoto mam činiež? Ssmijercz nježu wučez, ſudej nježu wučefnyc, ſhotož hmyž činiſl, nježu nječinjene ſchiniež, ſhoto dyrbju činiež?

Tamny ſastojnik bóry wotmołwjenje namaka: Wěm, ſhoto chzu činiež, ſo bychu mje do ſwojich domow wſali, hdvž hmyž ſa ſastojniſtra wuſtorčenj. To je tola tež naſche žadjanje. Sa ſbóžnym wobhdenjam pola naſchego Wótza, ſa wěčnymi hětami we njebjeſkim Jerusalenje tež naſcha nadžija ſteji. Kaž ſo ſprózny puczowar wjeſeli, hdvž wječzor dom naděndž, w kótrymž pschedczelniwi, hóſpodliwi ludžo jeho witaja, ſak ſo tež pobožny puczowar ſ njebjeſam ſraduje, hdvž budže ſ czemneje ſmijertneje nožy ſ ſwétlým njebjeſkim wobhdenjam njeſheny a ſbóžni jeho tam witaja. Měſch dha ty, ſhoto maſch činiež? Naſo na Pětrome ſhwatkovne předowanje poſlucharjo naſtróženi ſo prashcha: Wy

mužojo, lubi bratſja, ſhoto manu činiež? Jim Pětr wotmołwi: Činiež poſkutu a dajež ſo kózdy hiſcheze na njenou Jeſom Kryſta ſ modarauju hréchow, a jako jaſtnik w Filippi Pawolej a Silaſzej tſchepotajo ſ nohomaj padže a rjelny: Mojej knjesaj, ſhoto mam činiež, ſo budž ſbóžny? jemu djeſchtaj: Wěr do Knjeſa Jeſom Kryſta, dha budžesč ty a twój dom ſbóžny. A ty by njevědžal, ſhoto maſch činiež? To by žalostna ſha byla, chžli ſo ſ tym wuwinowacž: mi to nichtó njeje prajif. Wot twojeje mlodoſeže ſhem je czi Kryſtuſ ſched woſzi ſtajeny, kózdu njeđelu maſch ſkladnoſež, wo nim ſhysheč, tuž žaneho ſamolwjenja njejmějſch.

3. Ale puež do njebjež ſnacž, hiſcheze njeje dojež, ty dyrbischi jón tež hicž. Wukup tebi hiſcheze ſpožčený czaž ſa ſwoj psched! Njeprawym ſastojnik ma jenož hiſcheze maſu ſhwili ſubla ſwojeho knjeſa w ruzy. Sſlužba je jemu wupowiedžena, ma ſlicžbowanje wotpolozicž a ſwoje ſastojniſtro ſložicž, knjes jeho na žadyn pad dale w ſlužby njevoſtaj. Tuž ſebi ſwoje wobſtejnoscze ſhutinje roſpomina. Sſebi njepraji: To wſchak taſ ſle njebudž, i módrym wóczkom hižo woteňdžesč, knjes wěſcze je ſobu rěczeč da, doſelž tola bjes tebeje bycz nježu, — ně, ſwoje wóczko jeno na to ſložuje, ſrotki czaž, ſotryž hiſcheze ma, naſožiež, ſebi pschedczelci dobjež ſa czažy, hdvž budže traſacž. To wſchak na tajke waſchnje čini, ſo prjedawſchej njeprawdoſeži nowu pschedidawa. My bychmy prajili, ſo by dyrbjal ſo radſcho ſwojeje winy wuſnacž, radſcho ſopacž a, hdvž to nježu, radſcho proſyč. Ale njeſapomimy, ſo manu tu djeſčo ſwěta psched ſobu, kotrež ſo ſa Božim ſakonjom njepracha. Šhotož manu wot njehe wuſnacž, je to, ſo manu hnydom nowy puež naſtupicž, czaž wukupicž, prjedy hacž je pschedpoſdž. A temu pak ſlužha, ſo tež ſenſke wobſedženſtro, pjenyesy a ſublo, do Božej ſlužby ſtajeny. Pschedczelci manu ſebi činiež ſ njeprawym manonom. To wjazhy rěka, hacž ſo potrjeblinemu ſhwatnje jaſmožinu do ruki pschediſež. Wſchitko na ſmyžlenju leži, ſotrymž dawaſch. Móžesč psches dar druheho ſranicž, ſahanibicž, móžesč dacž, ſo by ludži wotbyl město teho, ſo dyrbjal w nich ſhrobloſež ſbudžowacž a ſznaño hiſcheze wo něſhto ſlepſche proſyč, dyžli wo czažnu pomoz. To je naſch nadarv, ſo manu ſwojim ſobupuczowarjem ſ tým darami, kotrež hmy dostali, pomoz a poſylnjenje bycz na pucžu ſ tuteje czažnosce do ſbóžneje wěčnosce. Wjele pjenyes ſo njeſtrjebaſchi wot bohathch a ſhudych ſa ſkicžomne wěžy roſbroji, a wuſtawh ſa ſkutki ſchesežanskeje luboſeže, džela ſa miſionſtwo mjes pohanami, ſa wěrybratrow w roſproſchenju ſu we wuſkoſežach, doſelž pjenyežne hrédi njebožahaja. Činym ſebi tu pschedczelci ſo njeprawym manonom!

Saſtup do tamnyh wěčnyh hětov žadhn druhi njevědželi, ſhiba jenicžny naſch Knjes, ale ſo ſměny tam tých, tiz ſu nam na ſemi ſuboſež wopokaſali, powitacž, a ſo budžemy tam wot tých, ſotrymž hmy tu dobrotu činiſli, witani, to budže woſhebito njebjeſke wjeſele, kotrež Knjes tým ſwojim ſhotuje. Dostanje ſo tebi junu tež tuto wjeſele? Hamjen.

Lic. M. w B.

Pſchimidž Božo, wěčne ſlónzo! ſswěcz nam wſchém we ſwěcze!

Hlóž: Naſch Knjes tých ſwojich ſnaje.

Pój Božo, wěčne ſlónzo!

Šswěcz mi tu we ſwěcze,

Mam tebeje, dha man ſhwětlo

We wſchém niozach ſa ſkicžomne —

Njech twoje pruhi ſhréja,

Mi duſchu, wutrobu;

Bjes tebeje duſche mrěja —

We tebi žiwe ſu!

Cžesčj, khwalbu, džak Čži dawam,
Mój Wótze njebjesi,
Daj, jo twój jawostawam,
Szczel twoju pomož mi,
Daj, jo kym kščejezjan wěrny,
Něk ſi zvlej wutrobu.
Budž ty mi Wótčež kšwerny;
Wjcho tebi porucžu.

Mi ſdjerž a požylí wěru,
Tu luboſcz, nadžijn,
Rjech klužu tebi kšwemu,
A bližchom' ſi wutrobu.
Budž moja móz a kšilnoſcz,
Mój ſchit, mér, wjehele!
Čžin na nini wulku kšmilnoſcz,
Daj mi to žiwjenje.

Wsché ſubla twoja hnada,
Nam wudžel bohacze;
Wjcho ſi tebi horje hłada,
Schtož dobroh' ducha je.
Dom twój budž kóžda hěta,
Twój dom budž wutroba.
Hdyž džemh' ſi teho kšweta,
Wjedž ty naž do njebla.

Wn njejžmij hódni hnady,
A twojich dobroton
Nam wodaj wschitke padž,
Spuschež nam naſch wulki dolh,
O swjeſzel, Božo wěczny,
Naž ſi twojej pomožu,
Nam pschihotuj dom wózny,
Dom wěczny we njeblu.

O Božo, budž nam hnady,
Wsché hréchi wodaj nam,
Daj wěcznu ſbóžnoſez ſi hnady,
Psches Žesom Khryſta tam,
We njebjefach o Božo,
Cže khwalicž budžemy!
Daj nam to wěczne ſbožo,
Ty naſcha ſbóžnoſcz þy!

O Božo twoja kšwera,
Naž wschitlich ſastara,
Naž dowjedž kšilna wéra,
Do wěcznoh' žiwjenja,
We wěcznym kšwete twojim,
Pschi tebi daj býž nam,
Tam dopomhaj wschém kšwojim,
Pój, wjedž naž ſi njebjefam.

G. W.

Kaf džiwnje Bóh tón Ženjes pomha!

(Pokračování.)

Tak wobroczi kšwoju kóždž, njedžitavojo na hubjene wjedro, ke kónečinam, w fotrychž Croset-kupu ležachu. A wjedro pschiň- dže jemu na pomož — t. r. tón, kž wětr wjedra wodži, Bóh tón Ženjes ham. Hijo w nožy mjenujzy woblabny wětr a na- ſajtra płowasche kóždž pschi rjanym wjedrje a pschihódnym wětrje i Croset-kupam. 24 hodžin posdžischo ſi dohladachu, tak ſi tute pocžinachu w dalokofeži psched nimi ſi morja posběhotvačž.

Cžujemy drje wschitzh hromadže, ſi ſajkini čžucžemi wschitzh ſe ſupam ſhadowachu, fotrymž ſi bôle a bôle bližachu. Woſe- bje kapitan wobhadowasche hebi ſe kšwojim dalokowidom kóždu ſkalu wožebje. Tola, tola — niežo njewohladachu, ſchtož by jím ſjewilo, ſo tam ežlowjekojo ſu — abo ſo ſu tam ežlowjekojo byli. Nihdže žana khorhoj, žadyn fur, žane ſnamjo — žadyn ežlowjek! Šlach a jenož ſkalu, wjzope a prôjdne, a wokoło nich pluskotaze žolny dalokeho morja!

Hijo chžysche jim nadžija čžeknycž, tu ſawoſa morjak, fotryž bě wjzoko horjefach na lóži na straži, — lóž jědžesche runje wokoło požlednjeje a to mjeñſcheje ſupy: „Tamle khorhoj! khorhoj!“ Nak ſi to nadobo wschě hłowu tam wborocžichu, hdžej morjak ſi ruku poſasowasche. Nak to wschitzh woeži napinachu! Haj, tam kšmahowasche w powětrje khorhoj abo tola něſhto, ně- ſajka ſapa, fotruž běchu ſa něſajku ſerdž pschicžinili.

„Hurrah! hurrah!“ ſallineža to po lóži. Rjech tež hischeze žaneho ežlowjeka njewohladachu, běchu ſebi wěſci, ſo tam, hdžej je kšmahowaza khorhoj, tež žiwi ežlowjekojo! Dobycze na nisy a kšmijereži wjſkasche to ſi jich wutroby ſi tutym ſajuskajom. Niz pschepoſdže! Ně, hischeze cžaſha doſcž! (Pokračování.)

Sfok wěry.

A misionarej w Indiſkej pschińdže ras pohan, kž bě psches jeho předowanje ſnitsknje ſapſchimnjeny a ſbudženy. Ach, kym ſhubjeny, žałoſczeſche, kym tak wulki hréchnik, najnjeduſchnijschi njedocžink. A na to ſe kšwojeho žiwjenja zyše pažmo ſlych ſkut- kow a hroſnych wězow wupowjeda. Misionar drje ſi na tajkej ſpowjedži ſastróži, a tola ſi tež na njej ſwjeſzeli. Někto lóž taje, ſebi myſli, někto móže naļečo pschińcž; pluh ſalonja je tutu ſi njerjadom ſarosežemu rolu pschelamał a kšly ſokutu ſu ju ſmehcžile, tuž móžu kymjo evangelija do njeje wužyč. Pschecžel- nje tohoda wbohoho troſchtuje: Twoje hréchi ſu wſchak wulke a cžezke, ale tebi móže ſi hischeze pomhač; na twoje praſhenja, ſchto měl cžiniež, ſo by pomož dóstal, kšvrate pižmo jaſnje mot- molwja: wěr do Ženjeſ Žesom Khryſta, dha budžeschi ty a twój dom ſbóžny (jap. ſl. 16, 31); tak je Bóh kšwet lubowal, ſo je kšwo- jeho jeniczkeho narodzeneho kšyna dał, ſo býchu wschitzh, kž do njeho wěrja, ſhubjeni njebhli, ale wěczne žiwjenje měli (Jan. 3, 16).

Tute kšowa małeho ſcažiſcheza na teho muža cžinja. Wěricž dyrbi mi pomhač? rjefny; to džé dawno hižom cžinju; wschitko wěrju, ſchtož þy mi wo Žesuſu praſit; wěrju tež wschemu, ſchtož w tych knihach ſteji, fotrež þy mi dał; o, ſawěrnje njejžym dwě- lowat abo njewěrjazh, ale ſacžuwam ſi mojeje wěry tak mało wužitka. Haj, luby pschecželo, džesche misionar, ta wéra, fotruž maſch, hischeze njeje prawa wéra; twoja wéra je jenož wéra we hłowie; we hłowie pak twój brach njeteži, ta je zyše jaſna a stro- wa, ale we wutrobje; do wutroby dyrbiſch prawu wěru hischeze dostačž, ſo by wuhoj a troſcht namakał. Ale tak móžu dha ſi wutrobu wěricž, woprascha ſi na to wbohi týſchny, we wutrobje džé jenož žałoſcž a bědu ſacžuwam.

Misionar hebi khwili pschemyhli, tak mohl tutu hłownu ſuežbu we wěrje dokladnje roſjaſnjež. Skončnje to tak ſejni: Myſli hebi, ſo ſi twoja khěza pali, hdžyž þy runje horjefach na třeſche. Po ſchodže wjazy dele njemožesč, doſelž ſi hižom pali; na haſtu dele ſkočiež, to tež neúdže, ty by ſi ſarash; wumóžaze- ho pořaja tež nimasč, ſo mohl ſi po nim dele pschecžiež; nje- wěſch hebi žaneje radu a dyrbiſch ſadwelujo kóñz wſacž. Na jene dobo delekaſtch wulki, kšly muž ſteji a tebi pschiwola: Škoč dele do mojeju rufow a þy wumóžený! Ty ſi dlijſch a komdzisč, ale widžo jeho kšlynej ružy a jadriwu poſtam u jeho zyše wěſte, doverjonne waſchnje, ſwěriſch hebi khrobly ſkok do hłubiny, a

wón cze zapadnije a zapachinije, a ty stejich wukhowanij bje wjscheje schody psched nimi. Hlaj, w runych wobstejnoscach ky ty nětlo. Kaisiz ky, njemózesch wostacé, hewak sahinjesch. Jesusz psched tebje stupi a rjekne: Pój do mojeju rukow, czisn ky mi se wschém, schtož ky a masch, na wutrobu, wopiszej městno, hdjež nětlo stejich, a staj ky zo zyle na mnje a moju sazkužbu, tuž ky wumózeny.

Tuto pschirunanie tyšcheny sroshni a směrovany wotende.

Mr.

Zyrkej a stat.

Nowy zyrtwinh dawk na lěto 1925 sa Saksu je wupižany; složuje so po najnowszych dothodach, mjenujzy po tych lěta 1925. Ale runje to czini dawkišberarjan a zyrtwinyh prjódksstejerstwam wjele džela, dokelž na podložkach pobrachuje. Dosarjadowanie žada žebi czasza; tuž je czim nusniže, so wschitzh s najmjeñscha zwoj naftywilny zyrtwinh dawk, kotrež hižo dawno wupižany, saplačza — jeli so to hischeze njejžu; wožady trjebaja nusnje pjenjeſy sa bězne wudawki.

Wschelske s bliska a s daloka.

Hłowna shadżowanika herbskeje studowazeje młodziny zwozci dženža w Chróscizach zwoj 50 lětny jubiilej. Tuž, schtož to hischeze móže, so njech dženža a tež jutse wobdželi; studowazh žebi kózdeho Sserba a kózdu Sserbowku tam lubje witaju.

Wjedro bu se sanđzenej njedželu 2. augusta, kotrež naš runje lěžha po 11 lětech tak jara dopomina na tamnu njedželu 2. augusta 1914, traschaze sa žně. Schtož w popach stejesche, bu jara mokre, a schtož njebe požvežene, bu smjetane a sawjerczane, tak so to luba nusa sa žyczlow. Lěto 1925 stejesche hacž hem wulzy jora pod wliwom njewjedrow, a wono to tež hischeze dale tak budze. Praji so tola wo tutym lěže, so budzeja člowjekojo jara nastroženi a tyšheni se wschelakimi sjenjenjemi wjedra, abo lěpje njewjedrow, do zyla naturskich mozow. Hacž hem je so tuto wěsczenje dopjelnjalo kózdy měžaz s noweho, — a tuž drje to tež dale hinač njebudze. Schto to czinicž? Wožebje, schto ma ratač czinicž? — Zenu pomoz wěm, kotrež jenož pomoz njerěka, ale tež je, to je modlitwa, modlenjejenotliweho, zyleje wožady, zyfeho luda. Tajke shromadne modlenje — ale wérne, wutrobne, sprawne dyrbí bycz, — je pschezo móz a pscheczivo wschemu móz, tak tež w nusach, kotrež nam naturske mozy pschihotuja. Pschetož wjsche nich tola pschezo hischeze tón jedyn, kotrež wetr a wjedra wodži, a kschesčijenjo maja tola pschezo hischeze to zluženje, so s mozu wěry a wěrjazeje modlitwy horu pscheczadzeja. Tuž, to, schtož njewjedra czinja, to je wołanie k modlenju, k temu modlenju, w kotrejž dyrbjeli wschitzh hižo wot dawna zwořni bycz, tónjenotliwym hacž tón zylk! Tuž so stupcze hromadu k modlenju! —

S Pruskeje. Wyschyschi prezidenta Delnjeje Schleskeje je nowinarstwu rofestajenje pschepodač, kotrež džiwa na njedostatí naschego czasa, kotrež so wschudžom jewi, niz i+o w Schleskej: Sjawne sawjefelenja a zwojedženje. Wón je mjes druhim prajit: Wycha a wychesztwo, kotrejž so pschi tajkich wukhowanjach pokazujetej, stej w jažnym pscheczivjenju tej wulkej nusi, tym hubjentym dróham, tym nusuczepjazym sjawnym wustawam. S horliwoſezu, s kotrejž towarstwa a siednoczeństwa zwojedženje hotuja, swižuju wopilſtwo, s kotrejž so na haſach sažo bôle a huſejischo ſetkujesch, a njeſkuffi, kotrež čłowjekojo pod wliwom alkohola, czinja, a pschiberaze khorosze ducha. Slutniwoſez, kotrež poczina ludzi sažo wabicz lutowacž, bywa haczena, woczehnjenje młodziny poczežene. — Na tole a druhe džiwa jo warnuje prezidenta, psched tajkim zyle njeſchihodnym spocžina-

ujom a napomina, so bychmy jednorí byli a slutniwi s wuhotowanjom zwojedženjow a na zwojedženjach. — W tutym smyſle je město Kaltenkirchen pschi Delnim Rheinom tyžazlětny zwojedžen „zwojeczilo“. Wěsto toho, so wone wulke zwojedženje a wuhotowanja zwojeczí, twari 10 bydlenjow, kotrež po czaszu tym, kž we nich bydla, zyle pschipadnu. Kózde bydlenje směje tež nějchto sahrody. Tuto nowe zydeleschczo budze „tyžazlětne zydeleschczo“ mjenowane, a ſním drje je tyžazlětny zwojedžen žobu najlepje zwojeczenij.

R. W.

W Jeruzalemje ryja, kaž hižo ras pižachny, ja ſbytkami stareho Jeruzalem — abo po prawom mohl prajiež, starých Jeruzalemow, dokelž tola město Jeruzalem na wiaz króz wupuſczenie a ſkonzowane. — Je so ſ nowa poradžilo, wschelake ſbytki namakacz, wurycz a wotkrycz! Tak ryja nětke wožebje ſa tej tak mjenowanej „tseczej murju“, kotrež w Jesužowym czaszu zwojate město ſchkitasche. Pschi tym je so poradžilo, wěžu wurycz, kotrež ſ požyljenju ſchkitazeje murje zlužesche. Wěso tu jenož ſaklad a ſbytk murje wěże jenož namakachu, niz zylu wěžu. Wěža je ſ můznych ſamjenjow natwarjena a je po wschém ſdaczu jara pschihodna byla, město w Jesužowym czaszu ſchkitacž. Dróbnich pověſzow w tajkich wězach a do zyla wo tutej muri, wot kotrejež so nětke dolhi kónz wuryli, mamh Josephuž. Josephuž je židowski ſtatwiař a bě wokoło lěta 37 po Jesužowym narodze w Jeruzalemje rodženy. Jeho živjenja bě džitony. Bu wot rabbínov wukublanj, tak podobnje potajkim, kaž Saulus-Paulus. We wojnach Židow bě roſkasonar w Galilejskej. Tam bu we lěže 67 wot Romjanow jath. Po ſkonzěnju wójny bě pscheczel Romjanow a bu ſtatwiař. Je zydom knihow „wo židowskej wójnie pižak, a dwazecži knihow wo židowskimi starozitnistroje“, a hischeze druhe, tež zwoj živjenjoběh. Wschě jeho knihe ſu ſa naš jara wažne a ſajmaje, dokelž nam jara wjele ſ tamneho czasa poředaja, schtož dyrbimy wjedžecž, so bychmy dorozumili wcho to, schtož biblija wožebje Nowy ſakon ſapižuje. Josephuž je pod romskim khežorom Tragunom wumrěl.

R. W.

Nowinarstwo.

Nowinarstwo je ſ wójmu jara ſchłodowalo. Tak někotrež kuli nowina je ſastała wukhadžecž. Dženža je to ſažo lepie. Schłodowanja ſu, ſ najmjeñscha ſ džela wurunane. Mamh jich w Němiskej 3 152 nowinow. S tých ma jich Pruska ſama hižo 1 772, Bayerska 413, Württembergská 176, Sakska 232. We Varlinje wukhadžeja jich na 101, we Wrótszlawju, kotrež na druhim městnje ſteji, 19, potom ſežahuje Hamburk, Lipſl, Breſmen. —

W lěže 1883 wukhadžesche pjatih džel nowinow jenož junu ſa thdžení, kaž tež na psch. naſche „Sserbske Nowiny“, w lěže 1914 něchto wiaz hacž 10. džel, w lěže 1925 něchto wiaz hacž 20. džel. Kózdy dženž wukhadžesche w lěže 1885 dobrý pjatih džel wschěch nowinow, w lěže 1914 ſchthri džefatki a w lěže 1925 nimale ſchescz džefatkov wschěch nowin.

Tak so roſscherja nowinarstwo, kotrež ſu ſ połnym prawom mjenowali „wulkomóz“. A wulki móz ma tón, kotrež ma nowinarstwo. S teho ſežahuje, so dyrbí ſo nabožne a zyrtwinyh nowinarstwo ſpěchowacž ſe wſchej mozu. To je ſwiaty nadawč zyrtwje, wožadow ſchecſtjanow. A Sserbam je daty tak dwójz wulki ſwiaty nadawč: ſpěchowacž a požyljenjowacž herbske nabožne nowinarstwo, naſche „Pomhaj Boh“ a naſch „Mizionski Wožof“. To je nadawčjenotliweho, wožadow, herbskeje předarſkeje konferenz, herbskeho ſwiaſka.

Hacž my Sserbjo tu zwoje pschisluschnoscze dopjelnjam?

R. W.